

Výber z hodnotenia účastníkov

Ktorá časť študijnej cesty mala pre Vás najväčší prínos?

- celá študijná cesta
- pamätníci, informácie o konflikte sa môžu naučiť doma ale priamy kontakt s pamätníkmi je vzácny
- nelze říci, komplexní pohled byl důležitý. Možná hřbitov a výstava v Potočari

Aké najdôležitejšie zistenie ste v priebehu študijnej cesty zaznamenali?

- že je potrebné byť citlivý na politické dianie a riadiť sa vlastným rozumom, nenechať sa zmanipulovať politickými nátlakom, ale naopak citlivo zvažovať koho volím a kto sa dostane do vlády, ak je to v mojich silách. aká je tolerancia a umiernenosť, solidarita, ale zároveň občianska angažovanosť dôležitá. a aká tenká hranica je medzi niečím prosperujúcim a niečím absolútne zdevastovaným; ako rýchlo a akým rôznym spôsobom sa to môže stať, komukoľvek a kdekoľvek
- vojna na Balkáne neskončila, bola len pozastavená
- nenávisť neřeší vlastně vůbec nic. Jenom to vede k válce, smrti mnoha a mnoha lidí...
- vnímat, co se děje okolo nás. poslouchat, co říkají politici a popřemýšlet nad tím, než se přidám k jejich názoru. k čemu to může vést
- Svoboda je křehká, musíme ji chránit vážit si ji. porovnání poměrů
- Balkán je bližšie ako si myslíme a jeho problémy sú aj našimi
- že všetko čo sa vo svete deje vždy zahŕňa jednotlivé životy a príbehy. Už nikdy sa na poznatky o takýchto veciach nebudem pozerat' bez citu ako keby to boli iba čísla
- nenávisť plodí ďalšiu nenávisť
- rýchlosť, s akou sa veci v bývalej Juhoslávii zmenili

Čo bolo pre Vás najväčšie prekvapenie?

- ta síla míst, kde se odehrávala zvěrstva, ty emoce, které jsem myslela, že schovat jdou. nejdou
- dobrí ľudia nestrácajú silu šíriť posolstvo mieru ďalej napriek všetkému zverstvu, čo sa im počas vojny stalo
- že se ti lidi nenáviděli až tak, že na sobě páchali taková zvěrstva.
- smrt' toľkých ľudí, ktorí za nič nemohli
- modlitba v mešite
- bezcitné zabíjanie civilistov, to že do toho boli tak silno zatahnutí aj obyčajní ľudia; miera znásilňovania; a videozáznamy, ten fakt, že si to celé natáčali, že to chceli mať zaznamenané; a vlastne celá tá komplikovanosť situácie
- množství hromadných hrobů zabitých mužů v Srebrenici
- že Balkán není ani dnes ve stavu klidu a míru
- co mě nejvíce šokovalo, bylo, jaká zvěrstva si lidé dokáží vyvádět
- osudy jednotlivých lidí
- že som nemala tušenie o tom, že tato vojna vôbec bola
- dnešná situácia v Bosne
- akí dokážu byť ľudia krutí
- život v obliehanom Sarajeve